

Plan van Aanpak

Uitbreiding gezinshuisplekken Noord en Midden Limburg

April '23

Inhoud

1. Inleiding
2. De 0-meting
3. Onze ambitie: 12 extra plekken
4. Werving van nieuwe gezinshuizen
5. Screening van gezinshuisouders
6. Inrichting aanmeldpunt
7. Monitoring

1. Inleiding

De regio's Noord en Midden Limburg beschikken over een beperkt aantal gezinshuisplekken. De vraag naar deze plekken overschrijdt het aanbod van gecontracteerde aanbieders. Met de nieuwe aanbesteding per 1-1-'22 hebben beide regio's directe contractering met vrijgevestigde gezinshuizen uitgesloten. Alle gezinshuizen moeten zijn aangesloten bij een van de gecontracteerde partijen.

Voor Noord Limburg zijn dit: Zorgmuiters en Pactum

Voor Midden Limburg zijn dit: XONAR en Pactum

T.b.v. de leesbaarheid noemen we Zorgmuiters, Pactum en XONAR kortweg: 'de aanbieders'.

De regio en de aanbieders hebben de ambitie om het aantal gezinshuisplekken te vergroten, met 12 extra plekken in '23. Dit Plan van Aanpak beschrijft de concrete acties die de aanbieders ondernemen om dit doel te bereiken.

2. De 0-meting

Om de ambitie van een groei van 12 plekken in de context te plaatsen, starten we met een 0-meting. Deze meting is tot stand gekomen door een vergelijking van de data van de aanbieders en de gemeenten in Noord en Midden Limburg.

Onderstaande tabel geeft het aantal jongeren weer dat op 1-1-'23 een indicatie voor gezinshuiszorg had, bij een van de regio's. De aantallen zijn gebaseerd op de data de gemeenten hiervoor hebben aangeleverd.

Met wijzigingen in het woonplaatsbeginsel heeft ook een aantal wijzigingen plaatsgevonden in de situatie voor Noord en Midden Limburg. Daardoor lijkt de bezetting, bij bijvoorbeeld Pactum, lager dan voorheen terwijl de jongeren nog wel in zorg zijn.

Regio	Pactum	XONAR	Zorgmuiters	Andere aanbieder ¹
Noord Limburg	4	<i>nvt</i>	4	31
Midden Limburg O	4	1	<i>nvt</i>	0
Midden Limburg W	0	0	0	0
Totaal	8	1	4	

3. Onze ambitie: 12 extra plekken

We hebben een gezamenlijke ambitie om als gegunde aanbieders in de regio NML, in totaal 12 extra plekken te creëren in '23. Het gaat niet om 12 extra 'huizen', maar 12 extra plekken voor jongeren uit Noord en Midden Limburg. Een huis heeft vaak meerdere plekken. Kijkend naar de 0-meting met op 1-1-'23 13 jongeren is het realiseren van 12 extra plekken nagenoeg een verdubbeling. Dat is ambitieus! Tegelijkertijd vinden de aanbieders dit realistisch gezien de inspanningen die geleverd worden en de acties die nog op stapel staan.

Uiteraard is voor het realiseren van extra plekken, ook een uitbreiding van het aantal huizen nodig. Hoe we komen tot een uitbreiding van huizen beschrijven we apart in het hoofdstuk 'werving van nieuwe gezinshuizen'.

Werving van nieuwe gezinshuizen is echter niet de enige manier waarop we extra plekken voor jongeren *uit deze regio* willen realiseren. "Uit deze regio" is van belang om te benadrukken. Er zijn namelijk momenteel echt meer gezinshuisplekken in de regio aanwezig dan we nu benutten. Echter, deze worden met regelmaat ingenomen door jongeren uit andere regio's. Voor een deel heeft dat met wijziging van het woonplaatsbeginsel te maken. De jongere woont/ leeft in NML, maar op basis van het woonplaatsbeginsel is een gemeente buiten de regio verantwoordelijk. Dan wordt de jongere alsnog in zijn woon-/ leefomgeving geplaatst. We zien ook dat vrijkomende plekken in gezinshuizen bewust door jongeren van buiten de regio werden ingenomen omdat de tarieven uit andere regio's (soms aanzienlijk) hoger zijn dan in NML.

Daarnaast zagen we twee gezinshuizen vertrekken uit de regio, zij zijn letterlijk verhuisd naar een andere regio, vanwege de lage tarieven. De kinderen uit de regio die bij hen geplaatst waren, zijn danwel nog in zorg, danwel regulier uitgestroomd en nieuwe plekken zijn ingenomen door kinderen uit de regio waar het gezinshuis zich heeft gevestigd.

Uitbreiding van plekken vindt, naast de werving van nieuwe gezinshuizen, ook plaats op twee aanvullende manieren:

1. Plekken *voor de regio* bij bestaande onderaannemers
2. Plekken bij bestaande gezinshuizen, die we als nieuwe partner aan ons binden

---

¹ Met andere aanbieder wordt bedoeld een maatwerkovereenkomst/ 'niet gecontracteerd aanbod' bij een andere dan de gegunde aanbieders in de betreffende jeugdzorgregio

1. Plekken voor de regio bij bestaande onderaannemers

Het meeste aanbod van gezinshuisplekken bestaat uit constructies waarbij de gezinshuisouders als onderaannemer/ franchisenemer samenwerkingsafspraken hebben met de gegunde aanbieders. Enkel Pactum heeft gezinshuisouders in dienst (2 ouderparen). De bestaande onderaannemers/ franchisenemers hebben 1 of meerdere plekken voor de aanbieders beschikbaar, en werken vaak ook samen met andere aanbieders van buiten de regio. Hiervoor geven zij verschillende redenen: bekendheid, financiering, ervaring, geografische ligging, etc.

Daar komt verandering in, merken we. Nu namelijk het **tarief** in de regio dichter in de buurt komt van de omliggende regio's, en deze verhoging terugvloeit naar de gezinshuisouders, wordt het voor bestaande partners aantrekkelijker om met ons samen te werken en kinderen uit de regio NML te plaatsen.

Daarbij proberen we op **inhoud** een aantrekkelijke partner te zijn zodat onderaannemers graag met ons samenwerken op, bij voorkeur, al hun beschikbare plekken. Dit levert voor de aanbieders meer continuïteit op en meer beschikbaarheid van plekken. Voor de gezinshuisouders levert samenwerken met 1 hoofdaannemer op dat er minder verschillende hulpverleners (van meerdere organisaties) over de vloer komen, die mogelijk vanuit verschillende visies/ methoden hun hulp vormgeven.

2. Plekken bij bestaande gezinshuizen, die we als nieuwe partner aan ons binden

Sinds 1-1-'22 oriënteren de aanbieders zich op samenwerkingen met bestaande gezinshuizen om die als partner aan ons te binden. Met als doel om zo extra plekken te kunnen realiseren voor jongeren uit NML. Daar gaan we in '23 mee door en daarmee zijn ook enkele successen geboekt. Variërend van concrete plaatsing, tot een 'warme' connectie waar we kunnen plaatsen zodra er uitstroom van de huidige (buitenregionale) jongeren plaatsvindt. Het argument om geen jongeren uit NML te plaatsen vanwege de beperkte financiering is inmiddels minder aan de orde.

In de loop van '22 zijn de gegunde aanbieders **pro-actief contact gaan zoeken** met bestaande gezinshuizen. Hierop zijn samenwerkingen ontstaan met enkele gezinshuizen die voorheen een rechtstreeks contract hadden met de regio. Echter, een groter aantal gezinshuizen valt nog buiten onze samenwerkingen. Meestal omdat zij, in de regio Noord, vrij eenvoudig een 'NGA' (niet gecontracteerd aanbod) - overeenkomst konden krijgen waardoor zij niet hoeven samenwerken met een van de gegunde aanbieders. Dat was inhoudelijk en financieel gunstiger voor hen. In de regio Midden speelt deze dynamiek niet, maar lijken er sowieso weinig particuliere gezinshuizen te bestaan.

De gegunde aanbieders hebben behoefte aan een **overzicht van bestaande gezinshuizen** in de regio NML om met hen, liefst zonder de druk van een urgente casus, samenwerkingsmogelijkheden te verkennen. Dit overzicht is begin maart '23 verstrekt. Een aantal NGA-gezinshuizen is reeds bekend bij de aanbieders en de verkenningen voor een verdere samenwerking lopen.

Ook via **verwijzers** (gemeentelijke toegang/ GI) proberen aanbieders tijdig zicht te hebben op mogelijke nieuwe gezinshuizen waar we de samenwerking mee kunnen onderzoeken. Zij registreren dit echter niet, dus het overzicht vanuit de regio zelf is hierin het meest betrouwbaar.

Gezinshuisouders hebben onderling vaak contact, op inhoud, in de vorm van intervisie en ook over financiering en samenwerking. We ervaren nu in de regio dat de ene onderaannemer de ander aandraagt om met een van de gegunde aanbieders samen te werken. We investeren in deze vorm van **netwerk-werving**. En hebben op deze manier al potentiële nieuwe partners in portefeuille. Wanneer we een aanmelding ontvangen, nemen we met hen contact op om te kijken of er plek is en we kunnen matchen.

Behalve een marktconforme financiering, een stevige inhoudelijke visie en actief netwerken, heeft dit proces ook gewoon **tijd** nodig. Idealiter kunnen jongeren lang in een gezinshuis blijven en is er weinig doorstroom. Dat gunnen we jongeren uit onze regio, dat gunnen we de kinderen uit andere regio's die nu nog bij onze partners verblijven evengoed.

4. Werving van nieuwe gezinshuizen

Alle aanbieders werven in hun regio en lopen daarmee de kans om aan dezelfde potentiële kandidaten 'te trekken'. We zien dit als een kans! De werkwijze van Zorgmuiters verschilt bijvoorbeeld met die van Pactum en we **verwijzen kandidaten** daarom aan elkaar door om in elk geval te voorkomen dat kandidaten kansen missen. Dat gebeurt ook tussen XONAR en Pactum. We zien elkaar **niet als concurrenten**, we nemen onze taak vanuit gedeelde visies serieus en voelen ons verantwoordelijk om een aanbod te creëren voor jongeren die behoefte hebben aan onze zorgvorm.

Elke aanbieder heeft zijn **eigen algemene wervingsactiviteiten**. Voor Pactum is dit specifieke werving en promotie van gezinsgericht verblijf, waar gezinshuizen, pleegzorg en zorggezinnen onderdeel van zijn. Promotie vindt plaats op de socials, tijdens periodieke informatiebijeenkomsten, dmv info-pakketten, posters en flyers. Ook werft Pactum via Gezinshuis.com. Dat doet XONAR ook, naast een eigen wervingscampagne met informatiebijeenkomsten, een magazine en werving via social media. Zorgmuiters opereert in een groter gebied en stimuleert kandidaten om zich richting Noord Limburg te bewegen. Zorgmuiters profileert zich op, voor de doelgroep relevante, zorgmarkten en hebben een stevig netwerk bij verwijzers en gemeenten/

Naast algemene wervingsactiviteiten vinden per regio ook **specifieke samenwerkingen** plaats:

- Noord Limburg

Pactum werkt al enkele jaren actief mee aan de **pilot Gezinsgericht Werven** (Thuis door jou) in Noord. Na wat wisselingen qua samenstelling van aanbieders vanwege de aanbestedingen, zal ook Zorgmuiters zich hierbij aansluiten. We maken een doorstart vanuit dit gedachtegoed om vooral vanuit de netwerken van pleeg- en gezinshuisouders te kijken 'wat werkt' en vanuit hen te werven. We zien in praktijk dat dat resultaten oplevert, de pilot sluit hier goed op aan.

Wanneer kandidaten niet in het profiel van Zorgmuiters blijken te passen, verwijzen zij naar Pactum en andersom. Dat gebeurt ook wanneer kandidaat-pleegouders mogelijk meer neigen naar gezinshuizen (en andersom); we proberen hen te behouden voor een vorm van gezinsgericht verblijf. Binnen Pactum geleiden we ouders ook door, wanneer kandidaat zorggezinnen, gezinshuizen of pleegouders beter bij een andere zorgvorm zouden passen.

- Midden Limburg

De werkwijzen van XONAR en Pactum lijken erg op elkaar, de concepten verschillen nauwelijks. Verschil is dat XONAR werkt met gezinshuizen via Gezinshuis.com en direct onderaannemerschap, bij Pactum is behalve deze opties een dienstverband ook mogelijk. Als de ene of andere vorm beter bij kandidaten past, **verwijzen** we als aanbieders aan elkaar door. Zo stemmen we ook onderling af wanneer gezinshuizen (bij sommigen is het ondernemerschap nogal sterk ontwikkeld) proberen te onderhandelen over zorginzet en zo de neiging hebben XONAR en Pactum uit te spelen. Die manier van werken past niet bij de wijze waarop we als aanbieders willen **samenwerken**.

In praktijk betekent dit dat we bij **informatie-bijeenkomsten** benoemen dat de ander ook gezinshuizen kan leveren, net zoals we doen bij pleegzorg. XONAR en Pactum verkennen de mogelijkheden om de informatiebijeenkomsten samen te organiseren, en in elk geval de planning ervan op elkaar af te stemmen. Dit kunnen zowel XONAR als Pactum **combineren met pleegzorg** omdat we daar ook beiden op gegund zijn.

Het werven van nieuwe gezinshuisouders is geen gemakkelijke opgave, omdat het zijn van gezinshuisouder een grote impact heeft. Het is geen baan, het is een 'way of life'. Om te leren van elkaars successen, gaan de aanbieders 3x per jaar met elkaar **delen 'wat werkt'** qua werving. Zo proberen we het potentieel in de regio optimaal te benutten en **monitoren** we meteen hoe onze resultaten zich verhouden tot onze ambitie voor de 12 extra plekken en wat we mogelijk aanvullend nog kunnen initiëren.

5. Screening van gezinshuisouders

We hebben een stevige ambitie neergelegd voor het realiseren van 12 extra plekken voor Noord en Midden Limburgse kinderen. Tegelijkertijd blijft onze **inhoudelijke beoordeling** leidend, zelfs als dat ten koste gaat van de ambitie. We dragen namelijk de zorg voor kwetsbare jongeren en zijn daarvoor verantwoordelijk. We kunnen het ons daarom niet permitteren, omwille van snelheid of de drive om extra plekken, om onvoldoende zorgvuldig te screenen. Dat zou risico's voor de veiligheid van de jeugdige met zich meebrengen. En, het risico op een vroegtijdige breakdown. Dat is een bijzonder negatieve ervaring voor een jongere, en leidt eveneens tot een vermindering van de capaciteit aan gezinshuisplekken.

Kortom: we doen alles om die 12 extra plekken te realiseren, maar we blijven wel bij ons inhoudelijk oordeel.

Korte impressie van stappen in de screeningsfase per aanbieder:

- **Zorgmuiters:** Na diverse kennismakingen, documenten- check en antecedenten onderzoek wordt er op basis van een pedagogische visie een assessment afgenomen. Dit assessment bestaat uit simulaties met acteurs en psychologisch onderzoek. Op basis hiervan volgt een ontwikkeladvies. Is het ontwikkeladvies haalbaar, dan start het gezinshuis en zijn er gezinshuisplekken beschikbaar.
- **XONAR:** Na diverse kennismakings- en screeningsgesprekken, waarbij onder andere wordt bekeken of potentieel gezinshuis voldoet aan de eisen, wordt de zogenaamde Vonk-test afgenomen. Dit is een competentiegericht assessment op pedagogische visie. Op basis

hiervan volgt een ontwikkeladvies. Als dit haalbaar is en aan alle andere contractuele eisen is voldaan, kan het gezinshuis starten.

- **Pactum:** Div. kennismakings- en screeningsgesprekken, huisbezoeken, bespreken van het levensboek, gesprekken met evt eigen kinderen, volgen STIP-cursus. Toets op pedagogische visie (vd Helm e.a.), kwaliteitscriteria en voorwaarden. Als wordt voldaan aan alle voorwaarden kan het gezinshuis starten.

Wanneer een van de aanbieders, naar aanleiding van de inhoudelijke screening, concludeert dat het ontwikkeladvies van kandidaten op dat moment te ver afstaat van gezinshuiszorg, dan delen aanbieders die bevinding voor de regio NML met elkaar. Zo voorkomen we dat kandidaten gaan 'shoppen', dit van negatieve invloed is op de kwaliteit van zorg en het ons allemaal extra tijd en energie kost.

6. Inrichting aanmeldpunt

Op dit moment moet een verwijzer een keuze maken uit twee gegunde aanbieders per regio: Pactum of Zorgmuiters voor Noord, en Pactum of XONAR voor Midden Limburg. De keuze is beperkt maar kan in praktijk, omdat er nog weinig aanbod is, betekenen dat een verwijzer twee keer een aanmelding moet doen en er snelheid in het proces verloren gaat.

De aanbieders stellen daarom, op verzoek van de regio, voor om **1 aanmeldpunt** in te richten waar een aanmelding gedaan kan worden door een verwijzer. Omdat Pactum in beide regio's betrokken is, zal dit bij Pactum belegd worden. Bij casussen voor Noord betreft Pactum Zorgmuiters, bij Midden is dit XONAR, met de vraag of voor deze casus plek is. Zo pakken we de vraag van de verwijzer in één keer op en hoeft een verwijzer niet te shoppen.

Het aanmeldpunt is bereikbaar via het algemene nummer van Pactum, locatie Horn: 0475- 588 400, of per mail: PactumEntree@vigogroep.nl.

Wanneer een van de aanbieders plek heeft, informeert hij de verwijzer en de andere aanbieder (die kan stoppen met zoeken) en organiseert de matching.

Wanneer een van de aanbieders niet direct plek heeft wordt in eerste instantie, met de verwijzer, **gekeken wat er wel kan**: welke onderaannemers/ partners in portefeuille heeft mogelijk wel (op korte termijn) plek, verwachten we zelf op een bepaalde termijn een passende plek, zijn er alternatieve zorgvormen die (second) best zijn (bijvoorbeeld pleegzorg of een zorggezin) of zijn er binnen de mogelijkheden van de aanbieders plekken buiten de regio. Denk hierbij aan plekken via Gezinshuis.com waar Pactum en XONAR contacten mee onderhouden of plekken in andere provincies waar Pactum en Zorgmuiters ook actief zijn. Of deze plek passend is, is zowel aan de verwijzer als aan de aanbieder en uiteindelijk het gezinshuis. Een match die gedoemd is te mislukken, duwen we niet door. Niet voor het kind, niet voor de gezinshuisouders en de andere gezinshuiskinderen in het gezin en niet voor onszelf.

Als gegunde aanbieders doen we wat binnen onze mogelijkheden ligt om een jongere te plaatsen. Is er geen plek, of vindt de verwijzer de plek niet passend, wordt verwezen naar: "Programma van Eisen", artikel Acceptatieplicht: Indien de Opdrachtnemer van oordeel is dat hij de Dienstverlening niet kan leveren, deelt hij dat onverwijld en beargumenteerd mede aan de Verwijzer(s), en gaan we het gesprek aan over deze casus.

Als het aanmeldpunt in positie is gebracht, zullen de aanbieders de verwijzers laten weten of/ welke plekken zij beschikbaar hebben. Op deze wijze heeft het aanmeldpunt zicht op **plaatsingsmogelijkheden**, mocht een verwijzer daarnaar vragen. Uiteraard altijd afhankelijk van de casus, zie eerdere opmerkingen over de matching.

7. Monitoring

Om onze ambities en activiteiten te monitoren zullen we als aanbieders **2x per jaar** informatie met elkaar delen. De uitkomsten hiervan delen we met de **regio's** en komen terug in de reguliere contractgesprekken per aanbieder, en ontwikkelgesprekken per segment/ regio. Concreet betekent dit: data aanleveren (1^e half jaar) uiterlijk 15 september, gesprek eind september. Data aanleveren (gehele jaar) uiterlijk begin februari, gesprek midden februari.

We delen de volgende informatie als aanbieders 2x per jaar:

Cliëntgegevens:

- Aantal meldingen voor gezinshuiszorg, verwijzer, verantwoordelijke gemeente
- Aantal nieuw geplaatste jongeren, verwijzer, verantwoordelijke gemeente
- Totaal aantal geplaatste jongeren, verwijzer, verantwoordelijke gemeente
- Uitstroom, incl reden van uitstroom

Gegevens (kandidaat) gezinshuisouders:

- Aantal gesproken potentiële nieuwe gezinshuisouders
- Uitkomst van de screeningsfase van potentiële gezinshuisouders
- Algemene redenen van stoppen na screeningsfase
- Aantal nieuwe gezinshuizen, incl wijze van werving

- Aantal gesproken nieuwe samenwerkingspartners (bestaande gezinshuizen), incl wijze van werving
- Uitkomst van gesprekken met mogelijke nieuwe partners
- Algemene redenen van niet-aangaan van de samenwerking

- Aantal gerealiseerde nieuwe plekken ten opzichte van de 0-meting